

Időutazás a Délmagyarországgal: 1987, a változások kezdetének éve (78. rész)

Vágyak, korlátok és rendszerhatárok

Hiába, az 1985-ös pártkongresszuson a gazdasági fejlődés felgyorsítására kijelölt menetrend nem működik. Sokak számára már világhosszra vált, hogy a hiba a rendszerben van, abban a létező szocializmusnak nevezett modellben, amelyen belül képtelenség megoldást találni a gondokra.

Mindezt tán már Kádár János is sejtí, aki élete utolsó, szellemileg viszonylag tiszta beszédét mondja el az országgyűlés őszi ülésén.

Merre vannak a kiutak?

A DM szeptember 17-i tudósítása szerint többek közt ezeket mondta az MSZMP KB első titkára: „A népgazdaság munkájával szembe támasztott általános igényeket a Központi Bizottság július 2-i állásfoglalása tartalmazta. ...meggyőződésünk szerint a gazdasági és társadalmi kibontakozás feltétele a szocialista tervgazdálkodás az ésszerűen szabályozott és épített piac törvényeinek figyelembevételével: a gazdasági reformok következetes folytatása, a szocialista tulajdonformák fejlesztése. Segítsük elő a tökekoncentrációt, ne legyenek holt pénzek az országban. Tegyük lehetővé a jól prosperáló és becsületesen nyereséghez jutott vállalatoknak, hogy beruházhassák a rendelkezésükre álló anyagi javakat, összegeket saját termelésük fejlesztésére, vagy akár más, velük kapcsolatban álló üzemek tevékenységének a javítására. Lehetővé kell tenni, hogy a termelőkollektívák dolgozói – részleg vásárlásával, vagy más alkalmas formában – a vállalat, a szövetkezet rész tulajdonosaivá válhassanak.”

Hogy is van ez? Szocialista tervgazdálkodás, azaz irányított piac, de tökekoncentráció, piaci önállóság és dolgozói tulajdon? Hát, ez nem igazán jöhet össze.

Lapozgatom a január 10-i lapban megjelent cikkemet, amelyben Hitek, tévhitek, balhitek címmel a következőket írom: „Amíg az OECD külső gépmportjában az európai KGST-tagországok



95 ÉV – 95 NAPBAN ELBESZÉLVE

■ Májusban lesz 95 éve, hogy megjelent lapunk, a Délmagyarország első száma. Az évforduló alkalmából egy kis múltbeli kalandozásra hívjuk olvasóinkat. 95 lapszámon át szemelvényeket közlünk a 95 évfolyam fontos és érdekes írásából. És bár az ilyen válogatások szükségképpen esetlegesek, bízunk benne, hogy olvasóink örömeiket lelik benne, és betekintést nyernek nemcsak az ország és Szeged közel egy évszázados történelmébe, hanem a Délmagyarország történetébe is. Sorozatunk eddig megjelent részei a www.tortenet.delmagyar.hu címen megtalálhatóak.

1973-ban még 22,7 százalékban részesedtek, ez az arány 1984-re 5,5 százalékra esett vissza (s akkor csodálkozunk, hogy gyöngéledik exportunk, s a recesszióra, a világgazdasági válságra hivatkozunk!), míg például Hongkong gépipari szállítási a számunkra oly fontos térségbe egymagukban meghaladják az összes KGST-ország exportjának kétszeresét, Tajvan exportja pedig eléri a 3,5-szörös szorzót. ...a számunkra szinte ismeretlen Malaysia is annyi gépipari exportot produkált a térség országai (OECD), mint az összes KGST-tagország együttesen. Tanulmányképpen pedig azt bátorítottam lejegyezni, hogy: „...tán az lehetne utunk a kibontakozáshoz, ha a termelő alanyokat (egyéneket, vállalatokat, szövetkezeteket) kitennénk a kemény piaci (világpiaci) feltételeknek, és... fokozatosan megvonnánk tőlük az állami gyámot. (És ne felejtsük el: a gyám nem csak adni, elvonni is jogosult!)”

Adó és demokrácia

Mindenesetre jelzés értékű, hogy Gorbacsov alatt fölgyorsultak az események a Szovjetunióban. A január 29-i DM az SZKP KB üléséről már ezt írhatja: „A kb



Fürdőélet és kemping az újszegedi strandon

Fotó: Karnok Csaba

a demokrácia fejlesztését célzó lépések közül kiemelte annak fontosságát, hogy hozzanak további intézkedéseket a nyíltság kiszélesítésére... A kb hangsúlyozta, hogy „igazi demokrácia nem létezhet a törvényen kívül és a törvények felett”.

Mindez legalábbis meglepő. Nálunk egyelőre a demokrácia intézményrendszere helyett inkább az adóreform van

napirenden. A DM február 23-i száma így foglalkozik a kérdéssel „Mennyit adóznak a vállalatok és a dolgozók?” című írásában: „Már hónapok óta felbukkannak a hírek a hozzáadottérték-adó és a személyijövedelem-adó közzétételéről. Sokféle szóbeszéd van forgalomban. A minap a Híradóban az egyik miniszterelnök-helyettes az adóformaváltás jelentőségét az 1868-as

reform bevezetéséhez hasonlította. Horváth Gyula, a PM Ellenőrzési Főigazgatóság Csongrád megyei igazgatója az adó várható mértékéről azt mondja: Pontos adatokat még korai lenne várni. Egészen bizonyosan lesz egy adómentes sáv. Ennek felső határa a létminimum körül alakulhat. Még különböző elképzelésekről hallani. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a kulcsot 20 és 30 százalék között lesznek. Sávonként emelkednek majd.”

Fürdők és rádió

A hétköznapiak azonban a praktikus ügyekről szólnak. A január 5-i lap például így ír a tervezett fürdőfejlesztésekről: „Első lépés több olcsóbb szálláshely kialakítása. Az újszegedi Partfürdő és a dorozsmai Szikós-tó mellett bővítik a kempinget. Újszegeden az Ativizig 50 méteres hosszú területet ad a Tisza-parton a vállalatnak. Így az egykori kemping területe teljes lesz, az új részen lakókocsikat állítanak fel és biztosítják a főzést. A nyár közepére befejeződik a SZUE átépítése. A Hajós Alfréd által tervezett 50 méteres medencéből egy 33 méterest és egy kis tanmedencét alakítanak ki feszített víztükrrel. Kicsompézik az uszodát és a nagyobb medence – mivel lelátóval rendelkezik – alkalmas lesz a pólmérkőzésekre. Üdülőparadicsom lesz a Szikós tó környékéből, a 12 hektáros vízfelületet 14 hektárra növelik és az egyik részen nudistatanyát alakítanak ki.”

Ebben az évben avatták a szegedi rádióstúdiót. A július 1-jei lap tudósítása szerint: „Magyar Rádió, Szeged – hangzott az egykori ügyvédi palota nagyszékes megújított épületében, tegnap délelőtt, az ünnepélyes avatáson: s hangzik máthol minden reggel, kinek-kinek az otthoni készülékén, Szegeden, Csongrád, Bács és Békés megyében. A Magyar Rádió hatodik vidéki stúdióját ünnepi külsőségek között avatták tegnap.”

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

Értékünk az ember

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program

TÁJÉKOZTATÁS

A Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program 1.1. intézkedés alapján készített Csongrád Megyei Programterv, illetve a Munkaerő-piaci Alap foglalkoztatási alaprésze 2005. évi megyei decentralizált kerete terhére történő

képzés-szakképzés beszerzése tárgyában elrendelt hirdetmény közzétételével induló egyszerűsített közbeszerzési eljárás

a Közbeszerzési Értesítő 49. számában kiírásra került a Csongrád Megyei Munkaügyi Központ, mint ajánlatkérő által.

A pályázati egységcsomag

a Csongrád Megyei Munkaügyi Központ (6721 Szeged, Bocskai u. 10–12. sz.)

II. em. 63. szobájában, munkanapokon 8–12 óráig átvehető.

A pályázat benyújtásának határideje: 2005. JÚNIUS 2., 10 óra

Európa itt épül



A program megvalósítását az Európai Unió támogatja

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Szeged, Széchenyi tér 10–11., mint a pályázat kiírója

nyilvános pályázatot hirdet

a Szeged III. kerületében, a Kálvária sugárút, a móravárosi körút és a Szél utca által határolt tömbben található, az ingatlan-nyilvántartásban 24 419. helyrajzi számon nyilvántartott

ingatlan 17 940 nm alapterületű területrésznének értékesítésére.

Pályázati alapár: 4188 Ft/nm

A részletes pályázati szabályokat a pályázati kiírás tartalmazza.

A pályázati kiírás ingyenesen átvethető 2005. május 10-től 2005. május 30. napja között ügyfélfogadási időben Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Iroda titkárságán (Szeged, Széchenyi tér 11. II. emelet 216.).

A pályázati ajánlat benyújtásának határideje 2005. május 31., a pályázaton való részvétel feltétele 10 000 000 Ft összegű bántópenz befizetése.

A pályázat egyfordulós, a pályázó névmegjelöléssel pályázhat.

A pályázatok felbontásának napja: 2005. június 1., helye: Szeged, Széchenyi tér 11. II. emelet 216., a felbontáson a pályázó, illetve meghatalmazottja részt vehet.

A pályázati tárgyalás (verseny tárgyalás) ugyanazon a helyen 2005. június 1-jén történik, melyen a pályázó részvétele kötelező.

043110010

Vasárnapi DÉLMAGYARORSZÁG

Minden héten

FOGYI-klub

8 héten át

a fogyókúrával és az egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsainkat olvashatja a Vasárnapi Délmagyarországban!



MEGJELENT...



Információ:

62/567-842



DÉLMAGYARORSZÁG cégregiszter